

OPINIE

Verleid vaders tot zorgtaken

Het emancipatieproces stopt zolang de koppeling van zorgtaken aan vrouwen vanzelfsprekend blijft. Belastingmaatregelen bieden uitkomst, meent **Peter-Paul Verbeek**.

Uit het deze week verschenen rapport *Moeders, werk en kinderopvang in model* van het Sociaal en Cultureel Planbureau blijkt dat moeders zich bij hun keuze om wel of niet te werken nauwelijks laten leiden door de kosten of de beschikbaarheid van kinderopvang. Bepalender zijn de opvattingen van vrienden en familieleden. Daarom stelt het SCP dat geen extra geld gestoken moet worden in kinderopvang maar in belastingmaatregelen die het voor vrouwen aantrekkelijker maken om te werken. Andere vrouwen in hun omgeving zouden dan eerder geneigd zijn om ook te gaan werken.

Deze conclusies zijn zeker relevant en worden ongetwijfeld onderbouwd door degelijk onderzoek. Verbazingwekkend is echter de vanzelfsprekende koppeling van vrouwen aan zorgtaken die erachter schuilgaat. De enige optie die moeders lijken te hebben om te gaan werken is kinderopvang in te schakelen. De mogelijkheid dat ook vaders een rol in zorgtaken kunnen spelen blijft buiten beeld. Terwijl daar wel eens een belangrijke sleutel tot een meer evenwichtige arbeidsparticipatie zou kunnen liggen.

Als je ziet wat mensen uitgeven aan kinderkleren en de inrichting van kinderkamers, lijkt de prijs van kinderopvang inderdaad niet het grootste gewicht in de schaal te leggen. De meeste ouders willen het beste voor hun kind en zijn best bereid daarvoor te betalen. Uit het SCP-onderzoek blijkt bovendien dat meer dan de helft van de moeders vindt dat een kind het beste 'opgevangen' kan worden door de eigen ouders, en dat driekwart slechts een beperkt deel van

de zorg uit handen wil geven. Is het dan verbazingwekkend dat zij ervoor kiezen thuis te blijven als hun mannen blijven weigeren zich door de week mede verantwoordelijk te voelen voor hun kinderen?

De gedachte dat mannen voltijds behoren te werken lijkt zo vanzelfsprekend dat ze niet eens meer in twijfel wordt getrokken – zelfs niet door het SCP. Zolang die hardnekkige misvatting niet wordt doorbroken, blijven vrouwen die niet alleen aan geld maar ook aan kwaliteit van leven denken opgezadeld met een groot probleem. Als zij 2 à 3 dagen kinderopvang wel voldoende vinden, blijven er immers maar 2 à 3 dagen over om te werken. En dat is in veel gevallen te weinig om bevredigend te zijn en uitzicht op een carrière te bieden.

Vrouwen prikkelen om te werken heeft dus weinig zin als het beleid is dat ze er thuis alleen voor staan. Belastingmaatregelen die het voor vrouwen aantrekkelijker moeten maken om te werken, zouden gepaard moeten gaan met

maatregelen die mannen aanzetten om meer te zorgen. Alleen daardoor ontstaat een beter evenwicht tussen werk en zorg, dat vrouwen zowel reële carrière mogelijkheden biedt als bevrijding van het knagende gevoel dat ze hun kinderen te weinig zien en dat hun kinderen te weinig nabijheid van hun ouders ervaren. Vier dagen werken is bovendien in veel, zo niet de meeste, functies prima haalbaar.

Het wordt dan ook tijd voor een SCP-studie naar de effecten van een belastingkorting voor vaders die aantoonbaar minstens 1 dag in de week voor hun kinderen zorgen. En naar een financiële stimulans om *beide* ouders gebruik te laten maken van ouderschapsverlof. Zolang de koppeling van zorgtaken aan vrouwen vanzelfsprekend blijft, blijft het emancipatieproces slechts half voltooid.

Peter-Paul Verbeek is universitair hoofddocent wijsbegeerte aan de Universiteit Twente (en anderhalve dag per week thuis met de kinderen).